

V. Vencze Mária legújabb lavaszi kalapujdonságai megérkeztek.

Kérem kirakatom megtekintését. Tisza Lajos körút 42a.
Unió-érvényes. Alakítások legszebben készülnek.

Színház és művészet.

HETI MŰSOR:

Kedden délután: Yasa. Filléres helyárok.
Kedden este: Gyergyói emlék. Próza eredeti bemutató. Premierbérlet 31.
Szerdán este: Gyergyói emlék. Páratlanbérlet 28. sz.
Csütörtökön délután: Yasa. Filléres helyárok.
Csütörtökön este: Gyergyói emlék. Bérletszűnet. Szélyvény és kedvezmény érvényes.
Pénteken este: Huszárparádé. Eredeti operett-bemutató. Premierbérlet 32.
Szombaton délután: Madarász. Ifjúsági előadás. Filléres helyárok.
Szombaton este: Huszárparádé. Páratlanbérlet 29.
Vasárnap délután: Huszárparádé. Rendes helyárok. Dérutáni bérlet 26.
Vasárnap este: Huszárparádé. Bérletszűnet.

—oOo—

Zino Francescatti hegedűesije

Hétfőn este a modern hegedűsök egyik legnagyobb tudású művésze, az olasz-francia Zino Francescatti hangversenyezett a Tiszában. Már tavaly megismertük szinte páratlanul álló tudását, latin tisztaságú értelmezését és egyéniségének közvetlen melegségét. Hétfői műsorával még jobban bemutatta felkészültségének biztonságát, elragadó tónusát és előadásának tisztaságát. A hegedűirodalom néhány olyan remekművét játszotta a kifejezés olyan könnyed egyszerűségével, amire csak a legkiválóbb művészek képesek. Tudását elsősorban Bach szólóhegedűre írt a-moll szonátájában mutatta meg, a hangsúlyok pompás ivelésével és a Fuga klasszikusan tiszta felépítésével. Mozart G-dur versenyeiben a dalamok boldog dalolása, Debussy Szonátájában a zenei impressziók bravúros szárnyalása ragadta meg boldogan lelkesedő közönségét. Mindkét nagy koncertműben méltó művészi társa volt a zongoránál a kitűnő dr. Herz Ottó. Francescatti francia szellemének tiszta lobogását és tudásának elragadó erejét csak fokozta Sarasate, Novecek, Principe, Paganini, majd Pergolese egy-egy opuszában. A teljesen megtelt terem lelkesedésre gyújtott közönsége egy ritka jelenség nagy hatásában sokáig ünnepelte a modern művészet egyik legnagyobb képességű hegedűsét, aki nemcsak a francia zenei élet egy szép fejezetét hozta el magával, de akinek hegedűje az idei szezon egyik legnagyobb sikerű estjét teremtette meg.

—oOo—

Gyergyói emlék

Irtta KÁROLY SANDOR

Ma este mutatja be a szegedi színház Károly Sándornak, az ismert-névvű írónak Gyergyói emlék című négyfelvonásos vígjátékát. Ebből az alkalomból írta a szerző az alábbi cikket, amely egyben vallomás is, hogy miképpen készült a darab.

Három év előtt erdélyi kóborlásomban elvettem Marosvásárhelyre, ahol megfogott a székelő főváros ezer szépsége. Molter Károly barátom meglepő marasztalása nem engedett tovább, a Kulturpalota tündéri pompája is fogva tartott, a Teleki-téka negyven ezer könyve is felém mosolygott, négy napra jöttem, négy hétig maradtam. Közben néhány napra vonaton felmásztram Galócásra meg Maroshevizre, ahol a fenyőfával biróknak már évszázadok óta a székelő favágók, Reggeltől estig zuhan a fejsze az ősi anyagra a hegy küldi le a völgybe a vastag rönköket, hogy azután a nagy fűrészek deszkára szeleteljék. Különös furcsa világ ez, tele titokkal, fájjal, szomorúsággal, nyomorúsággal és mégis csodálatosan szép.

Itt fenn, az eget kereső hegyek között, szűz fenyők aljában hallottam ezt a történetet, amiből a „Gyergyói emlék” született. A nagy fatermelő cég tisztviselője mesélte, hogy a háborúban a vásárhelyi honvédezed egyik tisztje beleszeretett egy gyönyörűségű székelő cselédjébe. A nagy világgézésben gyorsan robbant ki az ilyen szere-

lem, ismeretséget, esőket, ölelést nem előzött meg gondolkodás, fontoskodás, a csukaszürkébe bujt emberek tudták, hogy életük útját rövidre szabhatja a sors, mindenki a mámor kereste. Amikor a kisfiú megszületett, a hadnagy már valahol az orosz fronton didergett, a cselédleány pedig hazament a falujába, Gyergyóremetere. Husz esztendő múlva a fiú felkerekedett megkeresni az apját, hogy az segítsen rajta, mert nagy baj szakadt rá. Meg is találta és az apa nem örült a viszontlátásnak. Régen megelégedett törvénytelen fiáról, valahogy nem is értette, hogy máráról holnapra előtöppan egy székelő favágó és neki vállalnia kell az apaságot.

Ezt a kis történetet magammal hoztam Aradra erdélyi csavargásomból. Különösképpen megmaradt bennem és folyton nyugtalanított. Papirosra kíváncskoztam. Sokat játszottam a kis székelő favágó tragikomikus históriájával. Eldobtam magamtól, megint visszahívtam, eltettem pihenni, igyekeztem megszabadulni tőle, más munkába temetkeztem, hogy megszabaduljak tőle, de mindig elém állt. Közben eltelt egy év és újra elmentem Maros-megyébe, mert szerelmese vagyok ennek a vidéknek. Itt a zöld fenyők ismét figyelmeztettek Bajkó Ambrusra, a székelő favágóra. Akkor már tudtam, hogy ez a történet nem kerül a soha meg nem írandó témák lomtárába.

Azután egy esős őszi délutánon sokat gondolkodtam a Gyergyói emléken. Magam elé képzeltem saját magamat, mit szólnék, ha benyitna hozzám egy huszesztendő orosz, olasz vagy szerb legényke, hogy fogadjam el őt fiamnak. Mert a háborúban sokfelé kóboroltam, fiatal voltam, csók és ölelés minden földön van és a csukaszürke emberek nem ismerték a felelősségérzetet. Bizonyára nehezen vállalnám az apaságot és úgy én, az apa, mint a fiam sokat szenvednének, mert közénk ékelődik nevelésünk különbözősége. Az aszfalt verekednék az erdővel, a falu a várossal, a könyv a tudatlansággal. Valószínűleg folyton veszekednének, keserű szemrehányásokat tennének egymásnak, végül vagy én szöknék meg a fiamtól, vagy a fiam tőlem.

Már nem is tudom, hogyan és mikor történt, csak láttam, hogy teleírt papirosok gyülekeznek az asztalomon. Írtam a „Gyergyói emléket”. Fantáziám szélesre tárgult, jelenetekbe gyurtam elképzeléseimet, felvonásokba szoritottam a történeteket és egyszerre csak ott fehérelt előttem tintával teleírt papirosokban a négyfelvonásos vígjáték.

Persze sokat javítottam rajta, kihúztam részeket, másokat írtam be helyettük, mert kissé kételkedő természet vagyok és eddig csak regényeket írtam, ez az első szindarabom. Mindjárt Szegedre gondoltam, itt szeretik a színházat az emberek. Jobb is, hogy először nem Budapesten, hanem Szegeden mutatták be. Ugy érzem, hogy a végtelen alföld, amelynek csillogó ékszer ez a város, jobb háttér az én földszagu történetemhez, mint az órlássá terebélyesedett főváros. Bajkó Ambrus székelő favágó előbb ismerje meg a Tiszát és ha annak partján már megvetette a lábát, akkor merészkedjék az országokat összekötő és elválasztó méltóságáteljes Duna mellé.

—oOo—

Filharmonikus hangverseny

(4 bérlet)

MA ESTE

Vezényel

FRICSAY FERENC

közreműködnek:
HEDDY DÜRRER (zongora)
BARÁTHI GYÖRGY (gordonka)
Jegyek Délmagyarországnál.

—oOo—

Nagy érdeklődés a képzőművészeti kiállítás iránt. A szegedi Iparcsarnokban megnyitott képzőművészeti kiállítás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilatkozott meg vasárnap. A délelőtti és a délutáni órákban nagy tömegek látogattak meg a kiállítást, amelynek gazdag anyaga lenyűgözött minden látogatót. A délelőtti látogatók között volt dr. Pálffy József polgármester is, aki nagy érdeklődéssel nézte végig a kiállítási képeket. A polgármester a kiállítás után a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott meg a látottakról. Örömmel állapította meg, hogy a kiállítás komoly művészeti cseméje Szegednek.

Harmonia hangversenyek

Pénteken Tisza 8.

Harmonia VIII. mesterbérlet

Eisenberg-gordonkaesi

A kiváló párisi csellóművész ragyogó program-mal mutatkozik be a szegedi közönségnek. Műsorán: Brahms, Bach, Valentiny, Hindemith, Fauré, Albeniz, stb. művek. Jegy Harmoniánál és Délmagyarország jegyirodában.

8-án, Tisza

Hans v. Benda

világhírű

Kamarazenekara

Tavalyi hangversenyük felejthetetlen élményt nyújtott. Gyönyörű műsorukon: Corelli-suite, Mozart-concertone, Dvorák Serenade, Schubert B-dur szimfónia. Szólisták: Erich Röhn, Karl Höfer hegedűművészek, Wolfram Kleber gordonkaművész és Gustav Kern oboa-virtuóz.

Jegy 1.50-től. Harmonia-bérletnek kedvezmény.

—oOo—

A színház iroda hírei

A „Gyergyói emlék” ősbemutatója! Irodalmi, művészeti és társadalmi esemény színhelye lesz ma este a színház, ahol a szerző jelenlétében bemutatják Károly Sándor „Gyergyói emlék” című székelő tárgyú vígjátékát. A premiért gondos előkészületek előzték meg, a szereplők tudásuk legjavával szolgálják az erdélyi író értékes darabjának sikerét. A „Gyergyói emlék” ma, szerdán és csütörtökön kerül színre.

Ma délután „Yasa” filléres helyárrakkal.

„Huszárparádé”. A legizesebb huszároperett mutatja be pénteken este az operettegyüttes. Beck Miklós, dr. Bakos Géza és Nádassy László pompás operettje mindenki szívéhez közel áll, szereplői a világ első katonái: a magyar huszárok.

„Yasa” ma és csütörtökön délután filléres helyárrakkal.

Huszárparádé péntektől mindegy este és vasárnap délután.

Tőzsde

Budapesti értéktőzsde zárlat. Az értéktőzsde üzletellenül, tartózkodó hangulatban nyitott. Elcsinte inkább árukinálat jelentkezett a piacon és a vezető értékek kezdő árfolyama kivétel nélkül kisebb árvesztéseket tüntet fel. Mivel külföldi tőzsdékről, főleg a bécsi piacról csak lényegtelen változást jelentettek, a hangulat később bizakodóvá vált és visszavásárlások nyomán a részvények többsége megközelítette szombati zárlati árfolyamait. A forgalom mindvégig csendes volt s az értékekben csak névleges árfolyamok alakultak ki. A tőzsde gyengébb irányzattal zárt. Magyar Nemzeti Bank 170, Magyar Általános Köszén 430, Ganz 2140, Egyesült Izzó —, Szegedi kenderfonógyár 53.50.

Zürichi devizazárlat. Páris 14.04 egyenység, London 21.59 egyenység, Newyork 430.06, Brüsszel 73.04, Milánó 22.63, Amszterdam 240.80, Berlin 174.075, Schailling 77, Bécs 81.45, Prága 15.13, Varsó 81.75, Belgrád 10, Athén 3.93, Bukarest 3.2g.

Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai. Angol font 16.80—17.00, belga 56.80—57.40, cseh korona 11.00—11.70, dán korona 75.00—75.80, dinár 7.15—7.70, dollár 334.10—338.10, svéd korona 86.55—87.45, kanadai dollár 332.00—337.00, francia frank 10.65—11.15, hollandi frt 187.40—189.40, lengyel zloty 60.00—60.40, leu 2.30—3.80, leva 3.60—4.00, lira 16.90—17.90, (500 és 1000 líras bankjegyek kivételével) német márka —, norvég koront 84.45—85.35, osztrák schilling 80.00—80.70, svájci frank 77.75—78.65.

Budapesti terménnytőzsde hivatalos árjegyzései. Buza tiszai és tiszavidéki 77 kg-os 20.45—20.80, 79 kg-os 20.70—21.05, 79-es 20.95—21.25, 80-as 21.10—21.35, fejérmegyei, dunántúli, dunatiszai 77 kg-os 20.35—20.65, 78 kg-os 20.65—20.95, 79 kg-os 20.90—21.15, 80 kg-os 21.00—21.25. Rozs pestvidéki 18.60—18.70, takarmányárpa I. 16.00—16.50, sörárpa I. 20.00—21.00 zab I. 16.00—16.20, tengeri tiszántúli 12.35—12.50.

Csikágói terménnytőzsde zárlat. Buza langyutca, Máj 93 egyenység—fél, júl. 88.5—ötvenyolcad, szept. 88.75—hétvenyolcad. Tengeri alig tartott. Máj. 59, júl. 60.5, szept. 61.75. Rozs alig tartott. Máj. 74—ötvenyolcad, júl. 69.75, szept. 67.